

Det politiske hykleri om krigen i Irak

SIGNATUR

Pel: f. i. ken

JAKOB NIELSEN 5. juli 2003

Allerede i 2003 stod det klart, at den danske deltagelse i krigen i Irak var dybt kontroversiel.

Selv om det efterhånden er 10 år siden, jeg havde min faste gang på Christiansborg som politisk journalist, er der enkelte svar, jeg stadig kan citere udenad.

Et af dem er fra Per Stig Møller og stammer fra en af de utallige gange jeg og mine kolleger udspurgte ham om, hvorfor Danmark havde deltaget i den højst tvivlsomme krig i Irak. En sommerdag i 2003 svarede den konservative udenrigsminister sådan her:

»Kærlighed er ikke had - smørrebrød er ikke mad. Det er, hvad jeg for tiden ved, om smørrebrød og kærlighed«.

Umiddelbart lyder det jo bare som en lidt mere poetisk udgave af Anders Fogh

Rasmussens evindelige »der er ikke noget at komme efter«.

Men læser man efter, så indeholder det lille stykke hverdagspoesi - som Per Stig Møller havde lånt af digteren Johan Herman Wessel - et budskab om, at man må handle ud fra den viden, man har.

Den lære er værdt at have med i baghovedet, nu da debatten om Irakkrigen blusser op igen. For det er, som om Socialdemokraterne helt har glemte, hvad de allerede vidste i 2003.

DA LARS LØKKE Rasmussen for en uge siden fremlagde sit regeringsgrundlag, vendte 00'erne med ét slag tilbage.

Den forfætrede Irakkommission, som stort set har ligget brak på grund af inderternt ævl og kævl, blev nedlagt med et pennestrøg. Der er stadig ikke noget at komme efter.

Eller som Venstres nye politiske ordfører, Jakob Ellemann-Jensen, formulerede det: »Come on, nu har vi tærsket nok langhaln på det her og talt nok om den Irakkrig«.

I stedet vil regeringen se fremad. Lars Løkke Rasmussen bebudede i valgkampen, at han vil udpege en »erfaren respekteret person med internationalt udsyn«, der skal nytænke Danmarks samlede indsats i verden.

Politikeren erfarede i denne uge, at den person med stor sandsynlighed er

Danmarks afgående ambassadør i Washington, Peter Taksøe-Jensen.

Taksøe-Jensen, der førte pennen på det omstridte notat, som VK-regeringen i 2003 brugte til at argumentere for, at der var et juridisk grundlag for at gå i krig i Irak.

HISTORIEN OM den danske krigsdeltagelse bliver stadig skrevet, kommission eller ej.

Fredag kunne Politiken således afsløre et notat fra Statsministeriet, der antyder, at Anders Fogh Rasmussen allerede i 2002 gav et politisk tilsagn om, at Danmark utvivlsomt ville yde sin støtte, hvis USA skulle indlede en krig i Irak.

Ifølge notatet lagde Anders Fogh Rasmussen dengang under et møde med den daværende viceforsvarsminister i USA vægt på, at det burde bevises, at Saddam Hussein var i besiddelse af masseødelæggelsesvåben.

Senere valgte VK-regeringen - ikke mindst med baggrund i rådgivningen fra folkeretskontoret i Udenrigsministeriet - at lægge vægten et andet sted, nemlig på Saddam Husseins manglende overholdelse af tidligere FN-resolutioner.

Forløbet underbygger det, vi allerede ved: At VK-regeringen traf et kontroversielt politisk valg om at deltage i krigen, selv om det juridiske grundlag var

papirstyndt, selv om både EU og Nato var splittet, og selv om der ikke forelå nogen troværdig plan for, hvad der skulle ske efter krigen.

Der er næppe tvivl om, at Irakkommissionen ville nå frem til de samme pointer, havde den fået lov at granske forløbet.

MAN KAN ARGUMENTERE for, at det har sin egen værdi at få disse konklusioner skrevet ned på glittet papir i en tyk rapport til eftertiden.

Men man kan også undre sig over, at den daværende socialdemokratiske formand, Mogens Lykketoft, benytter de nye oplysninger som argument for, at vi har brug for en Irakkommission.

Sagen er jo, at alle tre dele var velkendte allerede i 2003. Alligevel valgte Socialdemokraterne allerede i maj 2003 at give deres bidrag til at udstationere danske soldater i Irak, selv om der fortsat ikke var noget FN-mandat.

Og ved folketingsvalget i 2005 stod der ikke et ord om Irak i det socialdemokratiske valgprogram.

Beslutningen om at gå i krig i Irak var politisk, og Socialdemokraterne veg fra at stille VK-regeringen til politisk ansvar.

Derfor klinger det hult, når de nu vil have jurister til at slå fast, hvad de ikke selv turde sige med høj og klar røst i 2005.

jakob.nielsen@pol.dk